

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 5 Haziran 2013
Sayı: 13777

25371

05 Haziran 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri uyarınca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Engin ALTAY

Sinop Milletvekili

3 Mayıs 2013 tarihinde Japonya Başbakanı Shinzo ABE ile Başbakan R. Tayyip ERDOĞAN imzaladıkları hükümetler arası anlaşma ile 22 Milyar ABD Dolarına mal olacak Sinop Nükleer Santral sürecini başlatmışlardır. Kamuoyunun ve uluslar arası toplumun büyük çekinceleri ve eleştirileri olan nükleer santral projesinin üzerindeki kuşkuyla yürürlüğe konulması oldukça düşündürücüdür.

1. Sinop'a Japon Mitsubishi ve Fransız Areva ortaklığı tarafından 4 adet, her biri yaklaşık 1100 megawatt'lık ATMEA1 tipi nükleer reaktörden oluşan santral inşa edileceğini açıkladınız. Söz konusu ATMEA1 reaktörünün henüz işletme performansı bilinmeyen, bir başka ülkede çalışmamış ve Fransız Güvenlik Kurumu ASN'den güvenlik lisansı almamış bir reaktör tipi olması, sizin için önemi olmayan bir husus mudur?
2. Areva'nın Finlandiya'da nükleer santral ihalesi müzakere sürecinden neden dışlandığını incelediniz mi?
3. "Japonya'yı her türlü kötü duruma karşı kendisini geliştirebildiği için seçtik" diyorsunuz. Tokaimura'dan sonra Fukushima faciası bu nedenle mi oldu? Japonya bundan sonra neden kendi topraklarına değil de Karadeniz kıyısına santral yapmaya yöneldi?
4. Fukushima nükleer santralinde yaşanan faciadan sonra Japonya, 50 reaktöründen 48'ini kapatmışken ve Eylül 2012'de yayınladığı yeni enerji politikasıyla (Enerji ve Çevre İçin Yenilikçi Strateji Belgesi)" mümkün olan en kısa sürede nükleer enerjiye dayalı olmayan toplum yapısına geçmeyi hedeflediğini açıklarken, siz hangi nedenle henüz sorunlarını çözememiş, riskli nükleer santrallerin inşasını savunuyorsunuz?
5. 6 Mayıs 2013 tarihinde yaptığınız açıklamada "Fukushima felaketi bizim sadece güvenlik önlemlerimizi artırmak için bir adım olmuştur" diyorsunuz. Siz nükleer santral inşası ya da güvenliğinin sağlanması konusunda, henüz bizlerin bilemediği ve kamuoyumuzun haberdar olamadığı özgün ve ileri bir teknoloji mi geliştirdiniz?
6. İnşaatını, işletmesini, reaktör tipi seçimini, yakıt tedarikini ve yakıt yönetimini tamamen Japonların, Fransızların, Rusların üstlendiği anlaşmalarla, sizin açıklamanızda yer alan biçimiyle "güvenlik önlemlerimizi nasıl arttırdığımızı" bizlere ve kamuoyuna açıklar mısınız?

7. Sinop'a yapmayı planladığınız nükleer santral sayesinde, doğal gazla 7,2 milyar dolar daha az ödeme yapacağınızı ifade ediyorsunuz. Bu hesaplamanızda, "4400 megawattlık nükleer santralin üreteceği elektriği, doğal gazla üreten bir santralden elde etseydik, ne kadar gaz ithal etmemiz gerekirdi?" varsayımına dayandığınız anlaşılıyor. Bu durumda, kilowatt-saatine yaklaşık 12 ABD senti ödeyeceğimizi açıkladığınız nükleer kaynaklı üretimin bedavaya geleceğini mi hesaplamış oldunuz? Zira bildiğiniz gibi, mevcut çapraz sübvansiyon uygulamanız nedeniyle yüksek gaz bedeli ödeyerek elektrik üretmek zorunda kalan gaz santralleri bile çok daha ucuza elektrik üretmekte midir?
8. Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun, ilk kez nükleer santral kurmayı planlayan ülkeler için öngördüğü kıstasların hangilerini dikkate aldınız? Örneğin jeoloji ve tektonik konusunda Sinop'un uygunluğunu hangi raporlara dayandırdınız? Sismik etütler hangi bağımsız kuruluş tarafından yapıldı? Hidroloji, demografi, meteoroloji, çevresel etkiler, yasal mevzuat, vb. gibi parametreler, hangi bilimsel ve bağımsız kurumlarca belirlendi? Sinop'un nükleer santral için yer lisansı var mıdır?
9. Santral sürecinde en önemli gereklilikler arasında sayılan halk onayı alınmış mıdır? Bu yönde hangi çalışmalar yapılmıştır?
10. Nükleerin ucuz bir çözüm olmadığı, ABD Enerji Bakanlığı belgelerinden de açıkça görülmektedir. Kaldı ki, bu maliyetlere sökülme maliyeti ve nihai atık maliyetleri dahil değildir. ABD'de nihai atıklar için öngörülen Yucca Dağı'nın (Nevada Eyaleti) altına depo inşası konusu, halkın ve gerek Demokrat ve gerekse Cumhuriyetçi Temsilciler Meclisi üyelerinin ortak tepkileri sonucunda Obama tarafından durdurulmuştur. Durdurulana kadar yapılan harcama 11 milyar dolardır. Bu depo tamamlansaydı, maliyeti 77 milyar dolar olacaktı. Bu maliyeti Akkuyu ve Sinop santralleri için kim karşılayacaktır? Açıkladığınız 12 ABD senti/kw-saat satın alma garantisi bedeline bunlar dahil midir?
11. ABD dahil hiçbir ülkenin çözemediği ve gelecek nesilleri de tehdit eden nükleer atık sorunu nasıl çözülecektir? Sinop Nükleer santral atıklarının gömüleceği yer tespiti yapılmış mıdır?
12. Samsun – Ceyhan Petrol Boru Hattı'nı inşa gerekçeleri arasında "Boğazların petrol tankerlerinin yarattığı çevre riskinden korunmasını" saymıştınız. Gerek Akkuyu ve gerekse Sinop için nükleer yakıt ve atık yakıt Boğazlardan geçmeyecek midir? Bu durumda, petrol tankerlerinin oluşturduğu risk nasıl en aza indirilecektir?
13. "İnşaat süresince 10 bine yakın kişi geçici istihdam edilecek. Santral bitiminde de 200 mühendis ve kalifiye eleman kalıcı olarak istihdam edilecek." diyorsunuz. Anlaşmada bu husus hangi güvencelere bağlanmıştır? Henüz dünyada hiçbir ülkede inşa edilmemiş ve dolayısıyla işletmeye dahi alınmamış bir reaktörde, hangi Sinoplu hangi görevlerde çalıştırılacaktır? Alt kademe olası görevlerin dışında; kaç Türk vatandaşına, ne süreyle, ne nitelikte iş verileceği hangi anlaşmayla güvence altına alınmıştır?